

الله
البر الرحيم
بسم

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی اردبیل
دانشکده پرستاری و مامایی

پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد در رشته پرستاری

مراقبت های ویژه

عنوان

بررسی ارتباط شکست های شناختی شغلی و محتوای شغلی در پرستاران بخش های ویژه

مراکز آموزشی درمانی و تامین اجتماعی اردبیل، سال ۱۳۹۹

استاد راهنما

دکتر منصوره کریم اللهی

استاد مشاور

مهندس امین بابایی

نگارنده

فاطمه مهری

شهریور ۱۴۰۰

کد پایان نامه: ۰۵۹

تقدیم به:

روح پر فتوح پدر بزرگوام که درس استقامت و بردباری را در زندگی به من آموخت.

تقدیم به

مقدس ترین واژه ها در لغت نامه دلم، مادر مهربانم که زندگیم را مدیون مهر و عطوفت او می دانم.

تقدیم به همسرم

به پاس قدردانی از قلبی آکنده از عشق و معرفت که در مسیر ناهموار زندگی واژه صبر را برایم به تصویر کشید و برق امید چشمانش چراغ دلم را روشن کرد و محیطی سرشار از سلامت و امنیت و آرامش و آسایش را برای من فراهم کرد.

تقدیم به دو فرزند عزیز و دلبندم که با آرامش و صبوری هایشان مشوق من در اتمام این پایان نامه بودند.

تشکر و قدردانی

سپاس و ستایش مر خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درفشان. آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازمایم.

از استاد فرهیخته و شایسته؛ سرکار **خانم دکتر منصوره کریم اللهی** که در کمال سعه صدر، با حسن خلق و فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ ننمودند و همواره راهنما و راه گشای اینجانب در تکمیل این پایان نامه بودند.

از استاد بزرگوار جناب **آقای مهندس امین بابایی** که زحمت مشاوره این پایان نامه را متقبل شدند و بدون مساعدت ایشان، این رساله به نتیجه مطلوب نمی رسید.

از داوران محترم سرکار خانم دکتر آقا محمدی، جناب آقای دکتر محمدی، جناب آقای دکتر اجری و کلیه **اساتید محترم دانشکده پرستاری و مامایی** اردبیل که در کسب علم و دانش برای بنده زحمت فراوانی را متقبل شدند.

چکیده

زمینه و هدف: پرستاران بخش های ویژه به دلیل شرایط خاص ناشی از محیط کار از استرس زیادی برخوردارند، که این امر ممکن است خطاها و شکست های شناختی شغلی را در پی داشته باشد. هدف از این مطالعه تعیین ارتباط شکست های شناختی شغلی و محتوای شغلی در پرستاران بخش های ویژه مراکز آموزشی درمانی و تامین اجتماعی اردبیل بود.

روش کار: پژوهش حاضر توصیفی همبستگی بود که در سال ۱۳۹۹ انجام شد. جامعه پژوهش شامل پرستاران شاغل در بخش های ویژه بیمارستان های تامین اجتماعی، علوی، بوعلی، دکتر فاطمی و امام خمینی (ره) شهر اردبیل بود که از میان آنها تعداد ۲۶۷ نفر که حائز شرایط ورود به مطالعه بودند، انتخاب شدند. جهت گردآوری داده ها از پرسشنامه های شکست های شناختی شغلی و محتوای شغلی استفاده شد. داده ها با استفاده از روش های آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار و فراوانی) و استنباطی (آزمون تی تست مستقل، آنالیز واریانس یکطرفه و ضریب همبستگی پیرسون) در نرم افزار SPSS23 تحلیل شدند.

یافته ها: براساس نتایج، میانگین و انحراف معیار نمرات شکست های شناختی شغلی (۱۹/۹۶) (۸۳/۴۱) به دست آمد. از این میان ۸۸ نفر (۳۸/۱ درصد) از نمونه ها دارای شکست های شناختی شغلی بالای ۹۰ و ۱۴۳ نفر (۶۱/۹ درصد) نمره کمتر از ۹۰ را کسب کردند. همچنین شکست شغلی با حیطه های توانایی استفاده از مهارت، اختیار تصمیم گیری و نیازمندی های روانشناختی کار ارتباط معکوس و با سایر حیطه های محتوای شغلی ارتباط مستقیم داشت. حیطه توانایی استفاده از مهارت با همه حیطه های محتوای شغلی ارتباط مستقیم داشته و حیطه تصمیم گیری فقط با حیطه روانشناختی ارتباط مستقیمی داشت ($P < 0/05$). حیطه روانشناختی کار با همه حیطه های محتوای شغلی ارتباط مستقیمی داشت. همچنین به طور مشترک حیطه تلاش فیزیکی، ایزومتریک، عدم امنیت شغلی، عدم حمایت سرپرستار و عدم حمایت همکار به غیر از حیطه تصمیم با همه حیطه های محتوای شغلی ارتباط مستقیمی داشتند ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: براساس نتایج، تعداد قابل توجهی از پرستاران بخش های ویژه شکست های شناختی شغلی بالای ۹۰ را تجربه می کنند. لذا به نظر می رسد در صورت شناسایی و بهبود شکست های شناختی شغلی بین پرسنل پرستاری، از استرس محیط کاری کاسته شده و باعث ایجاد محیطی آرام برای پرسنل پرستاری می گردد که این عامل می تواند با ارائه خدمات با کیفیت بهتر برای بیماران بخش های ویژه باعث پیشرفت در بهبود بیماران و کاهش مدت بستری در بخش های ویژه گردد.

واژه های کلیدی: شکست های شناختی شغلی، محتوای شغلی، پرستار، بخش ویژه

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	چکیده
	فصل اول: مقدمه و بیان مسئله
۲	۱-۱ معرفی و کلیات تحقیق.....
۳	۱-۲ بیان مسئله و ضرورت انجام تحقیق.....
۶	۳-۱ اهداف.....
۶	۱-۳-۱ هدف کلی.....
۷	۱-۳-۲ اهداف اختصاصی.....
۷	۱-۳-۳ هدف کاربردی.....
۸	۱-۴ فرضیات یا سؤالات پژوهش.....
۸	۱-۵ تعریف واژه‌ها (نظری - عملی).....
۹	۱-۵-۱ شکست های شناختی شغلی.....
۹	۱-۵-۲ محتوای شغلی.....
۹	۱-۵-۳ بخش مراقبت های ویژه.....
۱۰	۱-۵-۴ پرستار بخش مراقبت ویژه.....
	فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق
۱۲	۱-۲ مقدمه.....
۱۲	۲-۲ چارچوب پنداشتی.....
۲۷	۳-۲ مروری بر مطالعات.....
۲۷	۱-۳-۲ (۱-۳-۲) پیشینه خارجی.....

۳۱پیشینه داخلی (۲-۳-۲).....

فصل سوم: مواد و روش تحقیق

۳۹۱-۳ مقدمه.....

۳۹۲-۳ روش مطالعه یا پژوهش.....

۳۹۳-۳ جمعیت و نمونه مطالعه.....

۴۰۴-۳ محیط مطالعه.....

۴۰۵-۳ معیارهای ورود نمونه ها به مطالعه.....

۴۰۶-۳ معیارهای خروج نمونه ها از مطالعه.....

۴۰۷-۳ روش گردآوری اطلاعات.....

۴۳۴-۳ روش اجرای مطالعه.....

۴۴۵-۳ روش تجزیه و تحلیل داده ها.....

۴۵۶-۳ ملاحظات اخلاقی.....

فصل چهارم: یافته های پژوهش

۴۷۴-۱ مقدمه.....

۴۷۴-۲ تحلیل مشخصات فردی و اجتماعی شرکت کنندگان در پژوهش.....

۴۹۴-۳ تحلیل اهداف مطالعه.....

فصل پنجم: بحث، نتیجه گیری و پیشنهادات پژوهش

۶۴۵-۱ مقدمه.....

۶۴۵-۲ بحث و بررسی یافته ها.....

۷۱۵-۳ نتیجه گیری.....

۷۲۵-۴ کاربرد یافته ها.....

۷۴۵-۵ پیشنهادات تحقیق.....

۷۴..... محدودیت ها ۵-۶

۷۶..... منابع و مأخذ

۸۰..... ضمائم

۱۰۶..... چکیده انگلیسی

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۴-۱: توزیع فراوانی مشخصات جمعیت شناختی پرستاران.....	۴۸
جدول ۴-۲: میانگین و انحراف معیار شکست های شناختی شغلی پرستاران بخش های ویژه مراکز آموزشی درمانی و تامین اجتماعی اردبیل، سال ۱۳۹۹.....	۵۱
جدول ۴-۳: تعیین ارتباط شکست های شناختی شغلی با ویژگیهای جمعیت شناختی پرستاران بخش های ویژه مراکز آموزشی درمانی و تامین اجتماعی اردبیل، سال ۱۳۹۹.....	۵۱
جدول ۴-۴: تعیین ارتباط محتوای شغلی (توانایی استفاده از مهارت) با ویژگیهای جمعیت شناختی پرستاران بخش های ویژه مراکز آموزشی درمانی و تامین اجتماعی اردبیل، سال ۱۳۹۹.....	۵۳
جدول ۴-۵: تعیین ارتباط محتوای شغلی (اختیار تصمیم گیری) با ویژگیهای جمعیت شناختی پرستاران بخش های ویژه مراکز آموزشی درمانی و تامین اجتماعی اردبیل، سال ۱۳۹۹.....	۵۴
جدول ۴-۶: تعیین ارتباط محتوای شغلی (نیازمندی های روان شناختی کار) با ویژگی های جمعیت شناختی پرستاران بخش های ویژه مراکز آموزشی درمانی و تامین اجتماعی اردبیل، سال ۱۳۹۹.....	۵۵
جدول ۴-۷: تعیین ارتباط محتوای شغلی (تلاش فیزیکی) با ویژگی های جمعیت شناختی پرستاران بخش های ویژه مراکز آموزشی درمانی و تامین اجتماعی اردبیل، سال ۱۳۹۹.....	۵۶
جدول ۴-۸: تعیین ارتباط محتوای شغلی (بار فیزیکی ایزومتریک) با ویژگی های جمعیت شناختی پرستاران بخش های ویژه مراکز آموزشی درمانی و تامین اجتماعی اردبیل، سال ۱۳۹۹.....	۵۷
جدول ۴-۹: تعیین ارتباط محتوای شغلی (عدم امنیت شغلی) با ویژگی های جمعیت شناختی پرستاران بخش های ویژه مراکز آموزشی درمانی و تامین اجتماعی اردبیل، سال ۱۳۹۹.....	۵۸
جدول ۴-۱۰: تعیین ارتباط محتوای شغلی (حمایت سرپرستار) با ویژگی های جمعیت شناختی پرستاران بخش های ویژه مراکز آموزشی درمانی و تامین اجتماعی اردبیل، سال ۱۳۹۹.....	۵۹
جدول ۴-۱۱: تعیین ارتباط محتوای شغلی (حمایت همکار) با ویژگیهای جمعیت شناختی پرستاران بخش های ویژه مراکز آموزشی درمانی و تامین اجتماعی اردبیل، سال ۱۳۹۹.....	۶۰

جدول ۴-۱۲: تعیین ارتباط شکست های شناختی شغلی با محتوای شغلی پرستاران بخش های ویژه مراکز آموزشی درمانی و تامین اجتماعی اردبیل ، سال ۱۳۹۹..... ۶۱